

## Sosyal Bilgiler Dersinde Dile Dayalı Bir Araştırma: Bazı Değişkenlerin 7. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Motivasyonuna Etkisi

### A Language-Based Research in Social Studies Course: The Effect of Some Variables on the Writing Motivation of 7th Grade Students

Mustafa DOLMAZ<sup>1</sup>, Özge METİN<sup>2</sup>

#### Öz

Bu araştırmanın amacı, 7. sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonlarının çeşitli değişkenler bağlamında incelenmesidir. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeliyle yürütülmüştür. Çalışma grubunu Sivas ilinde öğrenim gören 160 yedinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Veriler, Deniz ve Demir (2020) tarafından geliştirilen Yazma Motivasyon Ölçeği ve araştırmacılar tarafından hazırlanan bilgi formu ile toplanmıştır. Analizler SPSS programında tek yönlü varyans analizi ve Tukey testi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda; öğrencilerin sosyal bilgiler ders notları, sosyal medyaya olan ilgileri, kitap okuma alışkanlıkları, güncel konulara duyarlılıkları, sanatsal etkinliklere katılım düzeyleri ve günlük tutma alışkanlıkları arttıkça yazma motivasyonlarının da yükseldiği belirlenmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda öğrencilerin yazma motivasyonlarını artırmak için şu önerilerde bulunulmuştur: Yazma etkinlikleri sosyal bilgiler dersinde toplumsal konulara dayalı olarak düzenlenmeli, öğrencilerin güncel meselelere dair yazmaları için fırsatlar sunulmalı ve sosyal medyada yazılı içerik üretimi teşvik edilmelidir. Ayrıca, kitap okuma alışkanlığının geliştirilmesi ve sanatsal etkinliklerle desteklenen yaratıcı yazma uygulamalarına yer verilmesi de önerilmektedir.

#### Anahtar Kelimeler

Değişkenler  
Sosyal Bilgiler  
Yazma  
Motivasyonu

#### Abstract

The aim of this study is to examine the writing motivation of 7<sup>th</sup> grade students in the context of various variables. The research was conducted using the survey model, a quantitative research method. The study group consisted of 160 seventh-grade students studying in the province of Sivas. Data were collected using the Writing Motivation Scale developed by Deniz and Demir (2020) and an information form prepared by the researchers. The data were analyzed using one-way ANOVA and the Tukey test in SPSS. The results showed that as students' social studies grades, interest in social media, reading habits, sensitivity to current issues, participation in artistic activities, and diary-keeping habits increased, their writing motivation also improved. Based on the findings, the following recommendations were made to increase students' writing motivation: Writing activities should be organized based on social issues in social studies classes, students should be provided opportunities to write about current issues, and written content production should be encouraged on social media. It is also recommended to develop book reading habits and include creative writing practices supported by artistic activities.

#### Keywords

Social Studies  
Writing  
Motivation  
Variables

Başvuru Tarihi/Received  
04.10.2025

Kabul Tarihi /Accepted  
05.11.2025

Araştırma Makalesi / Research  
Article

#### Önerilen APA Atıf Biçimi / Suggested APA Citation:

**Kaynakça Gösterimi:** Dolmaz, M. ve Metin, Ö. (2025). Sosyal bilgiler dersinde dile dayalı bir araştırma: bazı değişkenlerin 7. sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonuna etkisi. *Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(2), 37–55.

**Citation Information:** Dolmaz, M. & Metin, Ö. (2025). A language-based research in social studies course: the effect of some variables on the writing motivation of 7th grade students. *Giresun University Journal of Faculty of Education*, 2(2), 37–55.

<sup>1</sup> İçişleri Bakanlığı-EGM, Tokat, TÜRKİYE; <https://orcid.org/0000-0002-9420-0331>

<sup>2</sup> Giresun Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Giresun, TÜRKİYE; <https://orcid.org/0000-0003-3150-0967>

\* Bu çalışmanın özeti 22. Uluslararası Türk Dünyası Sosyal Bilimler Kongresinde özet bildirisi olarak sunulmuştur.

## GİRİŞ

Yazma; konuşma, okuma, dinleme gibi temel dil becerilerinden biri olsa da daha zor ve geç kazanılan bir beceri olduğu muhakkaktır. Okul öncesi dönemde dinleme ve konuşma gibi becerileri kazanan çocuklar ilkokulun birinci sınıfına bu yeterlilikler ile gelmekte, bu safhadan sonra okuma-yazma becerilerini eş güdüm içerisinde geliştirmektedir. Yazma bir bireyin bir konu hakkındaki tecrübelerini, izlenimlerini, duygu ve düşüncelerini dilin kurallarına uygun bir biçimde belirli bir planlama çerçevesinde anlatma becerisi olarak tanımlanabilir (Göçer, 2014; Ünsal, 2008; Tok vd. 2014). Yazma farklı fonksiyonları olan ve dolayısı ile farklı disiplinler tarafından (edebiyat, sosyal bilgiler, tarih, felsefe, sosyoloji vb.) işe koşulan bireysel bir süreç, bireysel bir beceridir. Yelpazenin bu denli geniş olma sebebi kimi zaman insanoğlunun kendini ifade etme isteği, bazen tarihteki önemli olay ve olguları yeni nesillere aktarmak istemesi, bazen bir filozofun öğretilerini bir öğrencisinin yazıya dökerek yok olmasını engelleme çabası, bazen de bir yazarın toplumsal talep ve sorunları resmetme çabasından kaynaklanmaktadır (Dolmaz ve Kaya, 2017; Şimşek, 2015; Dolmaz ve Metin 2024).

Yazmak öncelikli olarak bir iletişim biçimidir. İnsanlar ve toplumlararası etkileşime kaynaklık eder. Bireyler arası ilişkilerde ve etkileşimde bağlayıcı ve güvenlik sağlayıcı bir özellik taşır. Yazma, bu yönüyle insanoğlunun kültürel evriminin hızı ve yönü üzerinde oldukça etkili olmuştur (Yılmaz, 2009). Bradbury (2015) yazmayı yaşamın içerisinde bir “dozaj çalışması” olarak tanımlamaktadır. Ona göre yazmak insanların hayatı beceriyle idare etmek için “parlak renkli küreleri siyah olanlara ekleyip hakikatin varyanslarını harmanlaması” demektir. Arkadaşlarımız ya da iş yaşantımız aracılığı ile hayatımıza giren veyahut gazete ve televizyonlardan gördüğümüz musibetler ile başa çıkmak “varoluşun büyük ve mükemmel olgusu olan” yazın sanatından yararlanmakla mümkündür. Hemingway (2015) de benzer bir biçimde yazmanın başkalarını yaşam tecrübelerimize ortak etmek anlamına geldiğini ve gündelik hayatın problemlerinin üstesinden gelmiş kişilerin yaşanmışlıklarından yola çıkarak birçok problemin çözülebileceğini belirtmiştir.

Yazmak zamana karşı demir ya da taş gibi dayanıklı durmaktır, an ile sonsuzluk arasında aracı olandır, geçmişte gelecekte bulmamızı sağlayandır (Lavelle, 2021). Çünkü yazı insanoğluna ait her şeyin hatırasını zamanın ve mekânın ötesine taşıma gücü olan bir araçtır (Özbay, 2005). Toplumlar yazının bulunmasından önce yasalarını, inançlarını, efsanelerini, anılarını, gelenek ve göreneklerini, kültürel değerlerini belleklerinde saklamak zorunda kalmaktaydı. Bunlar ağızdan ağıza, kulaktan kulağa aktarılırken bazılarını unutuluyor, bazen de bazı eklemelere maruz kalıyordu (Erenoğlu, 2007). Yazının bulunması ve yazma sürecinin başlaması ile yaşanan tarih depolanmış, toplumlar sosyal yönden geçmişle bağlantı kurmaya başlamış, kültürel mirasın kaybolmadan zenginleştirilerek aslına uygun bir biçimde gelecek nesillere aktarılması fırsatı yakalanmıştır. Böylelikle toplumun fertleri olan bireyler içinde yaşadığı toplumla kaynaşmış, değer yargılarını benimsemiş, geleneklerini-göreneklerini, dinlerini, atalarının var olma mücadelelerini öğrenmiş, toplumun kültürüne-değerlerine sahip çıkan duyarlı, kültürlü, kişilik ve karakter sahibi olarak yetişmişlerdir (Gürel ve Çetin, 2018; Ulusoy, 2010; Sungu, 2002; Sertkaya, 2010).

May'e (2015) göre insan, 6 milyar insanın yaşadığı bir dünyaya nasıl anlam katabileceğini sorgulamalıdır çünkü insanı insan yapan şey sorgulamaktır. Ayrıca insan yazma eylemi esnasında sorgulama gücünü kullanarak üst düzey düşünme (eleştirel, analitik vb.), anlama, sıralama, sınıflama, analiz-sentez yapma, değerlendirme gibi becerilerini işe koşar ve geliştirir (Güneş, 2003). Bu yönüyle yazma zihinsel yetenekleri geliştiren bir eylemdir. Yazmak sürekli bir meydan okumaktır ve bazen hayattaki her şeyden daha zordur (Hemingway, 2015). Bu meydan okuma bazen toplumsal meselelere yer vererek toplumsal eksikleri ve yanlışları dile getirmek iken bazen kendi görüşünü ve ideolojisini savunmak ya da yönetimi eleştirmek, bazen dini inançlarını yaymak bazen de muhatabını uyarmaktır (Tok vd. 2014).

Yazmak, bireyler için sadece bir iletişim aracı değil, aynı zamanda ruhsal ve bedensel sağlık üzerinde önemli olumlu etkilere sahip bir eylemdir. Yazma süreci, depresyon ve stres gibi olumsuz duygusal durumların önlenmesinde etkili bir yöntem olarak öne çıkmaktadır. Araştırmalar, yazmanın beyin

fonksiyonları ve bağışıklık sistemi üzerinde olumlu etkiler yarattığını göstermektedir (May, 2015; Cimcoz, 2015; Baikie ve Wilhelm, 2005). Günlük hayatta karşılaşılan olayları içe atmak, bireyleri hem bedensel hem de zihinsel olarak yıpratır; bu durum, uzun vadede bağışıklık sisteminin zayıflamasına yol açarak çeşitli sağlık sorunlarına zemin hazırlayabilir. Yazmak ise, zihinde karmaşık ve dağınık olan düşünceleri yapılandırarak kişiyi rahatlatır ve bu süreç, bireyin benliğini yeniden bir araya getirmesine yardımcı olur. Dolayısıyla, yazma eylemi bir anlamda, bireyin hayatının kontrolünü elinde tutmasını sağlayan, rahatlatıcı ve güçlendirici bir araç olarak değerlendirilebilir.

Tüm bunlara ek olarak yazmak bilimsel bilginin inşası, birikimi, aktarımı ve uygulanışı hususunda vazgeçilmez bir araçtır. Bu anlamda yazmak geleceği yaratmaktır (Boscolo ve Mason, 2001; Seneca, 2018; Cimcoz, 2015). Yazmak tasvir etmektir. Bireyler yazmayı; her algıyı, etrafında yaşanan olayları, görüntüyü, hissi, mekânı ve duyguyu okuyucuya tasvir etmek için kullanabilir. Bireyleri tetikleyen ve yazmaya iten şey gerçekleştirdiği bir seyahat, duygusal bir olay ya da hayal gücü olabilir. Yazmak kendini tanımak, eksik yönlerini keşfetmek demektir. İnsan temelde tamamen mükemmelleşmek amacıyla kendi için yazar (Hemingway, 2015). Yazmak yaratıcılığı tetikleyen bir eylemdir. 21. Yüzyılın toplumlarının yetiştirmeyi amaçladığı insan profilini yetiştirmede işe koşulabilecek bir beceridir (Atabey, 2023; Bradbury, 2015; Ünsal, 2008; Dolmaz ve Kaya, 2018). Yazmak kendini ifade etmenin bir yoludur. Çünkü yaşamak ve yazmak iç içedir. İnsanın zihinsel, duygusal ve ruhsal yaşamı kaleminden çıkan eserlerde ifade bulur. Yazmak bir bakış, bir farkındalık oluşturur. Günlük hayatın yoğunluğu arasında fark edemediğimiz bazı olay, durum ya da hususlar bazen satır aralarında karşımıza çıkar (Taşdelen, 2018).

Öğrencilerin yazma etkinliklerinde başarıya ulaşabilmeleri için motivasyon çok önemlidir (Güner, 2016). Nelson'a (2007) göre yazma motivasyonu, öğrencilerde yazma becerisinin gelişimini sağlayan ve yaşamları boyunca onları ilgi ve haz duyarak yazma becerilerini kullanma konusunda teşvik eden güçtür (Akt. Deniz ve Demir, 2020). Bireylerin tamamının yazma ilgi, tutum ve istekleri aynı düzeyde değildir. Yazma motivasyonları üzerinde alınan eğitim, aile ortamı, kişisel özellikler, sosyal çevre, gazeteler, dergileri, gerçekleştirilen seyahatler, okunan kitaplar ve hatta günlük hayatta yaşanan problemler dahi etkili olabilmektedir (Türkben, 2021; May, 2015; Bozgün ve Kösterelioğlu, 2022; Bradbury, 2015). Bu sebeple öğrencilerin yazma motivasyonları üzerinde etkili olan değişkenlerin tespit edilerek yazma motivasyonuna pozitif yönde etki eden ve alanyazında çalışılmamış değişkenlerin işe koşulması gerekmektedir.

Sosyal Bilgiler alanında yazma motivasyonuna odaklanan bir çalışmaya literatürde rastlanmamıştır. Ancak yazma motivasyonuna yönelik genel alanyazın incelendiğinde, bu konuda farklı değişkenlerin etkisini ele alan çeşitli araştırmaların yapıldığı görülmektedir. Örneğin, otantik materyallerin yazma motivasyonuna etkisi (Güner, 2016), argüman kullanımının yazma motivasyonunu nasıl etkilediği (Bakdemir, 2024), beklenti-değer temelli öğretim yaklaşımlarının yazma motivasyonu üzerindeki rolü (Barutçu ve Açık, 2024) gibi konular araştırılmıştır. Ayrıca hikâye yazma becerisi ile yazma motivasyonu arasındaki ilişki (Takımcıgil Özcan, 2014), ilkökul öğrencilerinin yazma motivasyonlarının değerlendirilmesi (Katrancı, 2015) ve okuma-yazma motivasyonlarının çeşitli değişkenler çerçevesinde ele alınması (Karaman ve Mutluemir, 2023) gibi çalışmalar da dikkat çekmektedir. Bunun yanında öğretmen adaylarının yazma motivasyon kaynakları (Demirel, 2021), dijital öyküleme yönteminin yazma motivasyonuna etkisi (Tetik ve Arslanozer, 2022), yazma motivasyonu ölçeği geliştirme çalışmaları (Deniz ve Demir, 2020; Yaman vd., 2016; Sevim ve Doyumğaç, 2022), dördüncü sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonları (Bozgün ve Kösterelioğlu, 2022), yazılı anlatım becerileriyle yazma motivasyonu arasındaki ilişki (Canitezer, 2014) ve yazma becerileri, tutumlar ve motivasyon arasındaki bağ (Türkben, 2021) gibi pek çok farklı bakış açısı literatüre kazandırılmıştır. Ayrıca yazma öncesi etkinliklerin motivasyona etkisi (Erbilen ve Temizkan, 2021) ile duygusal-sosyal gelişim, öznel iyi oluş ve azmin yazma motivasyonu üzerindeki etkileri (Bozgün, 2021) de araştırılan diğer konular arasındadır.

Araştırmacılar 2024 Türkiye Yüzyılı Maarif modeli çerçevesinde hazırlanan yeni sosyal bilgiler öğretim programının tıpkı yazma becerisi gibi gündelik yaşama dönük olması (MEB, 2024), insan-çevre-toplum etkileşimi temelinde konusunu gündelik hayatın problemlerinden ve toplumun temelinden alması, 21. Yüzyılda çağımızın gerektirdiği bireyleri yetiştirme amacını gütmesi, kültürel mirasın devralınması,

korunması ve yeni kuşaklara aktarılması noktasında kilit bir rol üstlenmesi, bireylerin kendisini tanıması, istek ve ihtiyaçlarının, güçlü ve zayıf yönlerinin farkına varmasına yardımcı olması, tüm bunları yaparken sözlü ve yazılı eserlerden ve edebiyatın gücünden yararlanması (Deveci, 2005; Öngören, 2024; Tokmak vd. 2023; M, 2018; Dolmaz ve Metin, 2021; Günden, 1995) dolayısı ile araştırmanın sosyal bilgiler dersinde gerçekleştirilmesinin alanyazına katkıda bulunacağı düşüncesindedir. Tüm bunların yanında Sosyal bilgiler dersinin geliştirmeyi amaçladığı becerilerden birisi Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmadır. Sosyal bilgiler öğrencilerin kavram, görüş, düşünce, duygu ve olguları yazılı ve sözlü bir biçimde ifade edebilmelerini, yorumlayabilmelerini (okuma, yazma, dinleme ve konuşma); iş yeri, ev, eğitim-öğretim ve eğlence ortamlarında sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir biçimde dilsel etkileşimde bulunabilmelerini sağlayacak yetkinliklere sahip olmalarını amaçlamaktadır (MEB, 2024; MEB, 2018). Çünkü öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde başarılı olabilmeleri bir bağlamda dil becerilerinin gelişimine de bağlıdır. Bu nedenle dil becerileri, özellikle yazma becerisi sık sık gerek ünite içerisinde çeşitli etkinliklerle, gerek ünite sonlarında değerlendirme çalışmaları aşamasında, gerekse proje çalışmalarında sosyal bilgiler dersinin kazanımları doğrultusunda sıklıkla karşımıza çıkmaktadır (Karadağ ve Çengelci, 2011).

Ayrıca araştırmada ele alınıp incelenecek değişkenlerin alanyazında yapılan çalışmalarda incelenmemiş olması araştırmayı özgün kılan bir diğer husustur. Özellikle sosyal bilgiler derslerine konu olan hususlar sıklıkla sosyal medya platformlarında karşımıza çıkmakta, ders kitaplarında çeşitli yazılı kaynaklardan alıntılar verilerek öğrenciler yazılı kaynakları okumaya teşvik edilmekte, sanatsal çalışmalara ders kitaplarında yer verilerek öğrencilerin bu çalışmaları tanıması istenilmekte, güncel olaylar sıklıkla ders kitaplarında işlenmekte ve bu olaylar hakkında öğrencilerin düşüncelerini yazma etkinlikleri ile ifade etmeleri, yaşadıkları olaylarla ilgili olarak haklarını yazılı bir biçimde arayabilmeleri için yazma çalışması yaparak tecrübe kazanmaları, yaşam becerilerini geliştirmeleri beklenmektedir.

Tüm bu sebeplerden dolayı bu araştırmada çeşitli değişkenlerin 7. Sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonlarına etkisi tespit edilecek ve bu ana gaye doğrultusunda şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğrencilerin sosyal bilgiler ders notları yazma motivasyonları üzerinde etkili midir?
2. Öğrencilerin sosyal medyaya ilgi düzeyleri yazma motivasyonları üzerinde etkili midir?
3. Öğrencilerin kitap okuma düzeyleri yazma motivasyonları üzerinde etkili midir?
4. Öğrencilerin güncel konulara ilgi düzeyleri yazma motivasyonları üzerinde etkili midir?
5. Öğrencilerin sanatsal faaliyetlere ilgi düzeyleri yazma motivasyonları üzerinde etkili midir?
6. Öğrencilerin iletişim becerilerine yönelik öz değerlendirmeleri yazma motivasyonları üzerinde etkili midir?
7. Öğrencilerin günlük tutma alışkanlıkları yazma motivasyonları üzerinde etkili midir?

## YÖNTEM

### Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, nicel araştırma yaklaşımlarından biri olan tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte meydana gelmiş ya da halen süregelen bir duruma ilişkin bireylerin ilgi, yetenek, tutum, beceri gibi çeşitli özelliklerinin ya da görüşlerinin belirlenmesini amaçlar. Bu modelde, evreni temsil etme niteliği taşıyan bir örneklem grubuna ulaşılır ve bu gruba yöneltilen sorular aracılığıyla veriler toplanarak değişkenler arasındaki ilişkiler analiz edilir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2019; Vignoles, 2017).

### Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırma evreni Sivas ilinde 2022-2023 yılı eğitim-öğretim döneminde 7. Sınıf düzeyinde öğrenim görmekte olan öğrencilerden oluşmaktadır. Evrenin tamamına ulaşmanın zaman ve emek açısından mümkün olmadığı durumlarda örneklem tercih edilmektedir. Bu bağlamda araştırmanın örneklemi

kolay ulaşılabilir örnekleme metodu ile belirlenen toplam 6 şubeden oluşan 160 ortaokul 7. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcılara dair detaylı bilgiler tablo 1’de verilmiştir.

**Tablo 1.** Araştırmanın Örneklemini Oluşturan Katılımcılara Dair Bilgiler

| Katılımcılar | Sınıf | Cinsiyet | Katılımcı Sayısı | Toplam |
|--------------|-------|----------|------------------|--------|
|              | A     | Erkek    | 17               | 30     |
|              |       | Kız      | 13               |        |
|              | B     | Erkek    | 12               | 26     |
|              |       | Kız      | 14               |        |
|              | C     | Erkek    | 13               | 28     |
|              |       | Kız      | 15               |        |
|              | D     | Erkek    | 15               | 32     |
|              |       | Kız      | 17               |        |
|              | E     | Erkek    | 12               | 22     |
|              |       | Kız      | 10               |        |
|              | F     | Erkek    | 12               | 22     |
| Kız          |       | 10       |                  |        |
| Genel Toplam |       |          |                  | 160    |

### Veri Toplama Araçları

Araştırmada farklı türde iki veri toplama aracı kullanılmıştır. Birincisi öğrencilerin yazma motivasyon düzeylerinin belirlenmesini sağlayan, Deniz ve Demir (2020) tarafından geliştirilen 5’li likert tipinde, tek boyutlu 13 maddelik yazma motivasyonu ölçeğidir. Ölçeğin Cronbach’s Alpha, Spearman Brown ve Guttman Split Half güvenilirlik değerleri .85’in üzerinde olması nedeniyle yüksek düzeyde güvenilir olduğu ifade edilmiştir.

Araştırmada kullanılan ikinci veri toplama aracı araştırmacılar tarafından hazırlanan bilgi formudur. Bu form ile araştırmacılar, öğrencilerin sosyal bilgiler ders notları, sosyal medyaya ilgi düzeyleri, kitap okuma düzeyleri, güncel konulara ilgi düzeyleri, sanatsal faaliyetlere ilgi düzeyleri, iletişim becerilerine yönelik öz değerlendirmeleri, günlük tutma alışkanlıkları gibi çeşitli değişkenlere dair bilgileri toplanmıştır. Form hazırlanırken dil ve alan geçerliliği için alan uzmanlarından görüşler alınmış, alınan görüşler doğrultusunda forma son hali verilmiştir. Formda öğrenciler çeşitli değişkenlere ilişkin ilgi durumlarını “Hiç”, “Çok Az”, “Biraz”, “İlgili”, “Çok İlgili” günlük tutma alışkanlıklarına ilişkin durumlarını “Evet”, “Hayır”, “Bazen” iletişim becerilerine yönelik öz değerlendirmelerini “Zayıf”, “Orta”, “İyi”, “Çok İyi” akademik başarılarını ise “Orta”, “İyi” ve “Pekiyi” şeklinde ifade etmişlerdir.

### Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmanın yasal izinleri ve etik kurul onayı alınması akabinde veri toplama çalışmalarına başlanmış, araştırmanın tüm verileri toplam 6 ders saatinde toplanmıştır. Elde edilen ham veriler öncelikli olarak elektronik ortama aktarılarak SPSS paket programı ile çözümlenmiştir. Analiz öncesi verilerde uç değer olup olmadığı tespit etmek amacıyla Z puanlarına bakılmış, +-3 aralığında herhangi bir veriye ulaşılamamıştır.

Hangi analizin yapılacağına karar vermek amacıyla veri setinin homojenlik varsayımlarını karşılayıp karşılamadığının tespitinin sağlanması için yapılan Levene testinde  $p > .05$  bulunmuştur. Verilerin normallik varsayımlarından bir diğeri olan basıklık değerinin veri setinin tamamında  $-0.875$  ile  $-1.365$  arasında değiştiği; çarpıklık değerinin ise  $0.000$  ile  $0.509$  arasında olduğu tespit edilmiştir. Basıklık ve çarpıklık değerlerinin  $\pm 1.5$  aralığında olması verilerin normal dağıldığını (Kline, 2005) göstermekte olup, parametrik testlerin yapılmasına karar verilmiştir.

Araştırmanın amacı doğrultusunda alt sorulara yanıt aramak amacıyla tek yönlü Anova analizi ve gruplar arasındaki farkın kaynağı tespit etmek amacıyla ise Tukey testinden yararlanılmıştır. Verilerin güvenilirliğini tespit etmek amacıyla Cronbach’s Alpha katsayısına bakılmış  $0.87$  bulunmuştur. Bu sonuç ile çalışmadan elde edilen bulguların güvenilir olduğu söylenilebilir.

## Araştırmanın Etik İzinleri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: . Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Fen ve Mühendislik Bilimleri Araştırmaları Etik Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi: 05.05. 2021

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: E-50288587-050.01.04-21525

## BULGULAR

### Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarının Sosyal Bilgiler Ders Notları Bağlamında İncelenmesine İlişkin Bulgular

Sosyal Bilgiler dersi başarı notları doğrultusunda öğrencilerin yazma motivasyonlarında anlamlı bir fark olup olmadığını incelemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanması üzerine, bu farklılığın hangi başarı düzeyleri arasında görüldüğünü ortaya koymak için Tukey çoklu karşılaştırma testi uygulanmıştır. İlgili analiz bulguları ayrıntılı olarak Tablo 2’de sunulmuştur.

**Tablo 2.** Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarının Sosyal Bilgiler Ders Notları Bağlamında İncelenmesine İlişkin Analiz Sonuçları

| Değişken                  | Tek Yönlü Varyans Analizi(P) | Tukey Testi   |                     |                 |                     |
|---------------------------|------------------------------|---------------|---------------------|-----------------|---------------------|
|                           |                              | Asıl Grup (I) | Kıyaslanan Grup (J) | Farklılık (I-J) | Farklılaşan Gruplar |
| Sosyal Bilgiler Ders Notu | ,000*                        | Orta          | İyi                 | -7,96825(*)     | 1-2                 |
|                           |                              |               | Pekiyi              | -17,51306(*)    | 1-3                 |
|                           |                              | İyi           | Pekiyi              | -9,56280(*)     | 2-3                 |

Tablo 2’de sunulan analiz sonuçlarına göre öğrencilerin Sosyal Bilgiler ders notlarına göre yazma motivasyonlarının birbirinden anlamlı bir biçimde ayrıştığı görülmektedir ( $F(2-157) = 21,543$   $p < .01^*$ ). Anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında ve ne yönde olduğunun tespit edilmesi amacıyla post-hoc testlerinden Tukey testi işe koşulmuş, test Sosyal Bilgiler ders notu orta düzeyde olan öğrenciler ile pekiyi düzeyde olan öğrenciler arasında pekiyi olanlar lehine; benzer şekilde Sosyal Bilgiler ders notu iyi olanlara göre pekiyi düzeyinde olanların lehine anlamlı bir farklılık bulunduğunu göstermiştir. Buna göre Sosyal Bilgiler ders notları pekiyi olan öğrencilerin yazma motivasyonunun iyi olan öğrencilerden, ders notu iyi olan öğrencilerin ise orta olan öğrencilerden daha yüksek olduğu söylenebilir. Bir başka deyişle Sosyal Bilgiler ders başarısı arttıkça öğrencilerin yazma motivasyonlarının da olumlu yönde etkilendiği düşünülebilir.

### Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarının Sosyal Medyaya İlgileri Bağlamında İncelenmesine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin yazma motivasyonları ile sosyal medyaya yönelik ilgileri arasında anlamlı bir fark bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Analiz sonucunda elde edilen anlamlı farkın hangi gruplar arasında ortaya çıktığını belirlemek üzere ise çoklu karşılaştırma testlerinden Tukey testi tercih edilmiştir. Bu analizlere ilişkin bulgular Tablo 3’te sunulmuştur.

**Tablo 3.** Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarının Sosyal Medyaya İlgili Düzeyleri Bağlamında İncelenmesine İlişkin Analiz Sonuçları

| Değişken              | Tek Yönlü Varyans Analizi(P) | Tukey Testi   |                     |                 |                     |
|-----------------------|------------------------------|---------------|---------------------|-----------------|---------------------|
|                       |                              | Asıl Grup (I) | Kıyaslanan Grup (J) | Farklılık (I-J) | Farklılaşan Gruplar |
| Sosyal Medyaya İlgili | ,000*                        | Hiç           | Çok Az              | -6,65000        |                     |
|                       |                              |               | Biraz               | -13,64474(*)    | 1-3                 |
|                       |                              |               | İlgili              | -25,75000(*)    | 1-4                 |
|                       |                              |               | Çok İlgili          | -36,91667(*)    | 1-5                 |
|                       |                              | Çok az        | Biraz               | -6,99474(*)     | 2-3                 |
|                       |                              |               | İlgili              | -19,10000(*)    | 2-4                 |
|                       |                              |               | Çok İlgili          | -30,26667(*)    | 2-5                 |
|                       |                              | Biraz         | İlgili              | -12,10526(*)    | 3-4                 |
|                       |                              |               | Çok İlgili          | -23,27193(*)    | 3-5                 |
|                       |                              | İlgili        | Çok İlgili          | -11,16667(*)    | 4-5                 |

Tablo 3’de sunulan analiz sonuçlarına göre öğrencilerin sosyal medya ilgilerine göre yazma motivasyonları arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ( $F(4-155) = 87,871$   $p < .01^*$ ). Yapılan tukey testi ile ortalamalar arasındaki farka göre sosyal medyaya hiç ilgi duymayan öğrencilere kıyasla biraz ilgili, ilgili ve çok ilgili olanların lehine; çok az ilgi duyanlara kıyasla ise biraz, ilgili ve çok ilgili olanların lehine; biraz ilgili olanlara kıyasla ilgili ve çok ilgili olanlar lehine; ilgili olanlara kıyasla ise çok ilgili olanlar lehine anlamlı bir farklılık bulunduğunu göstermiştir. Bu durum sosyal medyaya olan ilginin öğrencilerin yazma motivasyonlarını artırma noktasında etkili olacağını göstermektedir.

### Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarının Kitap Okuma Düzeyleri Bağlamında İncelenmesine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin yazma motivasyonları ile kitap okuma düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. ANOVA sonucunda anlamlı bir farklılık tespit edilmesi üzerine, bu farkın hangi gruplar arasında ortaya çıktığını belirlemek için Tukey çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır. Elde edilen analiz sonuçları Tablo 4’te sunulmuştur.

**Tablo 4.** Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarının Kitap Okuma Düzeyleri Bağlamında İncelenmesine İlişkin Analiz Sonuçları

| Değişken           | Tek Yönlü Varyans Analizi(P) | Tukey Testi   |                     |                 |                     |
|--------------------|------------------------------|---------------|---------------------|-----------------|---------------------|
|                    |                              | Asıl Grup (I) | Kıyaslanan Grup (J) | Farklılık (I-J) | Farklılaşan Gruplar |
| Kitap Okuma Düzeyi | ,000*                        | Hiç           | Çok Az              | -4,93750        |                     |
|                    |                              |               | Biraz               | -12,13889(*)    | 1-3                 |
|                    |                              |               | Fazla               | -25,80769(*)    | 1-4                 |
|                    |                              |               | Çok Fazla           | -38,41176(*)    | 1-5                 |
|                    |                              | Çok Az        | Biraz               | -7,20139(*)     | 2-3                 |
|                    |                              |               | Fazla               | -20,87019(*)    | 2-4                 |
|                    |                              |               | Çok Fazla           | -33,47426(*)    | 2-5                 |
|                    |                              | Biraz         | Fazla               | -13,66880(*)    | 3-4                 |
|                    |                              |               | Çok Fazla           | -26,27288(*)    | 3-5                 |
|                    |                              | Fazla         | Çok Fazla           | -12,60407(*)    | 4-5                 |

Tablo 4’de sunulan analiz sonuçlarına göre öğrencilerin kitap okuma düzeylerine göre yazma motivasyonları arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir ( $F(4-155)= 151,242$   $p<.01^*$ ). Tukey testi sonuçlarına göre gruplar arasındaki farkın kaynağı kitap okumayanlara göre (hiç) çok az, biraz, fazla ve çok fazla kitap okuyanların lehine; çok az kitap okuyanlara göre ise biraz, fazla ve çok fazla kitap okuyanların lehine; biraz kitap okuyanlara göre fazla ve çok fazla okuyanlar lehine; Fazla okuyanlara göre ise çok fazla okuyanlar lehine anlamlı bir farklılık bulunduğunu görülmüştür. Bu durum öğrencilerin kitap okuma düzeyi arttıkça yazma motivasyonu düzeyinin de olumlu yönde etkilendiğini göstermektedir.

### Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarının Güncel Konulara İlgili Düzeyleri Bağlamında İncelenmesine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin yazma motivasyonları ile güncel konulara duydukları ilgi düzeyleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) işe koşulmuştur. ANOVA sonucunda anlamlı bir fark tespit edilmesi üzerine, bu farkın hangi gruplar arasında ortaya çıktığını belirlemek amacıyla Tukey çoklu karşılaştırma testi uygulanmıştır. Söz konusu analizlere ilişkin sonuçlar Tablo 5’te sunulmuştur.

**Tablo 5.** Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarının Güncel Konulara İlgileri Bağlamında İncelenmesine İlişkin Analiz Sonuçları

| Değişken               | Tek Yönlü Varyans Analizi(P) | Tukey Testi   |                     |                 |                     |
|------------------------|------------------------------|---------------|---------------------|-----------------|---------------------|
|                        |                              | Asıl Grup (I) | Kıyaslanan Grup (J) | Farklılık (I-J) | Farklılaşan Gruplar |
| Güncel Konulara İlgili | ,000*                        | Hiç           | Çok Az              | -3,80903        |                     |
|                        |                              |               | Biraz               | -9,77778(*)     | 1-3                 |
|                        |                              |               | İlgili              | -22,81944(*)    | 1-4                 |
|                        |                              |               | Çok İlgili          | -34,88889(*)    | 1-5                 |
|                        |                              | Çok Az        | Biraz               | -5,96875(*)     | 2-3                 |
|                        |                              |               | İlgili              | -19,01042(*)    | 2-4                 |
|                        |                              |               | Çok İlgili          | -31,07986(*)    | 2-5                 |
|                        |                              | Biraz         | İlgili              | 5,96875(*)      | 3-4                 |
|                        |                              |               | Çok İlgili          | -13,04167(*)    | 3-5                 |
|                        |                              | İlgili        | Çok İlgili          | -12,06944(*)    | 4-5                 |

Tablo 5 incelendiğinde öğrencilerin güncel konulara ilgi düzeylerine göre yazma motivasyonları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir ( $F(4-155)= 154,814$   $p<.01^*$ ). Yapılan Tukey testi gruplar arasındaki ortalama farkına göre güncel konuları hiç ilgi duymayanlara göre çok az, biraz, ilgili ve çok ilgili olanların lehine; çok az güncel konularla ilgilenenlere göre ise biraz, ilgili ve çok ilgili olanların lehine; güncel konulara biraz ilgili olanlara göre ise ilgili ve çok ilgili olanlar lehine; güncel konulara ilgili olanlara göre ise çok ilgili olanların lehine anlamlı bir farklılık bulunduğunu göstermiştir. Bu durum öğrencilerin güncel konulara olan ilgisi arttıkça yazma motivasyonu düzeyinin de olumlu yönde etkilendiğini göstermektedir.

### Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarının Sanatsal Faaliyetlere İlgileri Bağlamında İncelenmesine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin yazma motivasyonları ile sanatsal faaliyetlere yönelik ilgi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizine (ANOVA) başvurulmuştur. Analiz sonucunda anlamlı bir farkın saptanması üzerine, bu farkın hangi gruplar arasında oluştuğunu belirlemek amacıyla Tukey çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 6’da sunulmuştur.

**Tablo 6.** Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarının Sanatsal Faaliyetlere İlgili Düzeyleri Bağlamında İncelenmesine İlişkin Analiz Sonuçları

| Değişken                     | Tek Yönlü Varyans Analizi(P) | Tukey Testi   |                     |                 |                     |
|------------------------------|------------------------------|---------------|---------------------|-----------------|---------------------|
|                              |                              | Asıl Grup (I) | Kıyaslanan Grup (J) | Farklılık (I-J) | Farklılaşan Gruplar |
| Sanatsal Faaliyetlere İlgili | ,000*                        | Hiç           | Çok Az              | -7,77451(*)     | 1-2                 |
|                              |                              |               | Biraz               | -14,20833(*)    | 1-3                 |
|                              |                              |               | İlgili              | -24,29167(*)    | 1-4                 |
|                              |                              |               | Çok İlgili          | -38,21429(*)    | 1-5                 |
|                              |                              | Çok Az        | Biraz               | -6,43382(*)     | 2-3                 |
|                              |                              |               | İlgili              | -16,51716(*)    | 2-4                 |
|                              |                              |               | Çok İlgili          | -30,43978(*)    | 2-5                 |
|                              |                              | Biraz         | İlgili              | -10,08333(*)    | 3-4                 |
|                              |                              |               | Çok İlgili          | -24,00595(*)    | 3-5                 |
|                              |                              | İlgili        | Çok İlgili          | -13,92262(*)    | 4-5                 |

Tablo 6 incelendiğinde öğrencilerin sanatsal faaliyetlere ilgi düzeylerine göre yazma motivasyonları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir ( $F(4-155)= 156,001$   $p<.01^*$ ). Yapılan Tukey testi sanatsal faaliyetlere hiç ilgi duymayanlara göre çok az, biraz, ilgili ve çok ilgili olanların lehine; çok az sanatsal faaliyetlerle ilgilenenlere göre ise biraz, ilgili ve çok ilgili olanların lehine; sanatsal faaliyetlere biraz ilgili olanlara göre ise ilgili ve çok ilgili olanlar lehine; sanatsal faaliyetlere ilgili olanlara göre ise çok ilgili olanların lehine anlamlı bir farklılık bulunduğunu göstermiştir. Bu durum öğrencilerin sanatsal faaliyetlere olan ilgi düzeyleri arttıkça yazma motivasyonu düzeyinin de olumlu yönde etkilediğine işaret etmektedir.

### Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarının İletişim Becerilerine Yönelik Öz Değerlendirmeleri Bağlamında İncelenmesine İlişkin Bulgular

Yazma motivasyonu ile öğrencilerin iletişim becerilerine yönelik öz değerlendirmeleri arasındaki olası anlamlı farklılıkları incelemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Analiz sonucunda anlamlı bir farklılık tespit edilmesi sebebiyle, bu farkın hangi gruplar arasında ortaya çıktığını belirleyebilmek için çoklu karşılaştırma tekniklerinden biri olan Tukey testinden yararlanılmıştır. İlgili analizlere ait sonuçlar Tablo 7’de yer almaktadır.

**Tablo 7.** Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarının İletişim Becerilerine Yönelik Öz Değerlendirmeleri Bağlamında İncelenmesine İlişkin Analiz Sonuçları

| Değişken                                       | Tek Yönlü Varyans Analizi(P) | Tukey Testi   |                     |                 |                     |
|------------------------------------------------|------------------------------|---------------|---------------------|-----------------|---------------------|
|                                                |                              | Asıl Grup (I) | Kıyaslanan Grup (J) | Farklılık (I-J) | Farklılaşan Gruplar |
| İletişim Becerilerine Yönelik Öz Değerlendirme | ,000*                        | Zayıf         | Orta                | -12,00000(*)    | 1-2                 |
|                                                |                              |               | İyi                 | -26,87037(*)    | 1-3                 |
|                                                |                              |               | Çok İyi             | -39,45455(*)    | 1-4                 |
|                                                |                              | Orta          | İyi                 | -14,87037(*)    | 2-3                 |
|                                                |                              |               | Çok İyi             | -27,45455(*)    | 2-4                 |
|                                                |                              | İyi           | Çok İyi             | -12,58418(*)    | 4-5                 |

Tablo 7’de sunulan analiz sonuçlarında öğrencilerin iletişim becerilerine yönelik öz değerlendirmelerine göre yazma motivasyonlarının arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ( $F(3-156)= 112, 323$   $p<.01^*$ ). Yapılan Tukey testinde ortalamalar arasındaki farka bakılarak, iletişim becerilere yönelik öz değerlendirmesi zayıf düzeyde olan öğrencilere kıyasla orta, iyi ve çok iyi düzeyde olan öğrenciler lehine; benzer şekilde iletişim becerilere yönelik öz değerlendirmesi orta düzeyde olan öğrencilere kıyasla iyi ve çok iyi düzeyde olanların lehine; son olarak iletişim becerilere yönelik öz değerlendirmesi iyi düzeyde olan öğrencilere kıyasla çok iyi düzeyde olanların lehine anlamlı bir farklılık bulunduğunu gözlenmiştir. Bu sonuca göre iletişim becerilerine yönelik öz değerlendirme düzeyleri arttıkça öğrencilerin yazma motivasyonlarının da olumlu yönde etkilendiği rahatlıkla söylenebilir.

### Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarının Günlük Tutma Alışkanlıkları Bağlamında İncelenmesine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin yazma motivasyonlarının, günlük tutma alışkanlıklarına göre farklılık gösterip göstermediğini incelemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Analiz bulgularına göre anlamlı bir fark tespit edilmesi üzerine, bu farkın hangi gruplar arasında oluştuğunu belirlemek üzere Tukey çoklu karşılaştırma testi gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlar Tablo 8’de yer almaktadır.

**Tablo 8.** Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarının Günlük Tutma Alışkanlıkları Bağlamında İncelenmesine İlişkin Analiz Sonuçları

| Değişken                 | Tek Yönlü Varyans Analizi(P) | Tukey Testi   |                     |                 |                     |
|--------------------------|------------------------------|---------------|---------------------|-----------------|---------------------|
|                          |                              | Asıl Grup (I) | Kıyaslanan Grup (J) | Farklılık (I-J) | Farklılaşan Gruplar |
| Günlük Tutma Alışkanlığı | ,000*                        | Evet          | Hayır               | 25,99903(*)     | 1-2                 |
|                          |                              |               | Bazen               | 13,45856(*)     | 1-3                 |
|                          |                              | Hayır         | Bazen               | -12,54048(*)    | 2-3                 |

Tablo 8’de gösterilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin günlük tutma alışkanlıkları ile yazma motivasyonlarının arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ( $F(2-157)= 171,393$   $p<.01^*$ ). Yapılan Tukey testinde, günlük tutma alışkanlığı evet olanların bazen günlük tutan ve hayır olanlara (hiç günlük tutmayan öğrencilere) göre daha yüksek olduğu; benzer şekilde bazen günlük tutan öğrencilerin de hiç günlük tutmayan öğrencilere kıyasla yazma motivasyonlarında olumlu yönde anlamlı bir farklılık bulunduğu gözlenmiştir. Bu sonuçlara göre günlük tutma alışkanlığı öğrencilerin yazma motivasyonları üzerinde pozitif yönlü bir etkiye sahiptir.

### SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Araştırmanın ilk sonucu sosyal bilgiler ders notlarının yazma motivasyonları üzerinde pozitif yönlü etkili olduğu hususudur. Sosyal bilgiler dersinde başarılı olan öğrencilerin yazma motivasyonlarının yüksek olması bir tesadüf değildir. Geleceğin bireyleri olan öğrenciler yoksulluk, depresyon, afet, göç, hava-su kirliliği, işçi-tüketici sorunları gibi çevresel, toplumsal sorunlar ile sosyal bilgiler derslerinde karşılaşmaktadır ve öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini kullanarak bu sorunlara çözümler üretmeyi öğrenmeleri bu dersin amaçları arasındadır (Kılıçoğlu, 2009). Yazmak da bize yaşadığımızı ve bu yaşamın bize bir armağan olduğunu hatırlatır. Bize hediye edilmiş bu hayatta yazmak bizi savaş, yoksulluk, açgözlülük, haset ve ölüm gibi olumsuzluklardan koruyamasa da bunların arasına sıkışan insanoğluna canlılık verir (Bradbury, 2015). Birtakım problemler ile karşılaşmadan alınabilecek tedbirleri, ya da problemler ile karşılaşıldığında bunları çözmek için başvurulabilecek bir takım çözüm yollarını (Güner, 2016) öğrenciye başkalarının tecrübelerinden hareketle öğrenme imkânı sunar.

Araştırmanın ikinci sonucu öğrencilerin sosyal medyaya (facebook, twitter, instagram, blog ve vlog vb...) ilgi düzeylerinin yazma motivasyonları üzerinde pozitif yönlü anlamlı bir etki yarattığı hususudur. Araştırmamız sonuçları ile örtüşür biçimde Çangal (2020) insanların artık teknolojiden yararlanma alışkanlıklarının değiştiği, insanların artık sosyal medyada daha fazla zaman geçirdiği ve dil becerilerini

geliştirmek ve hatta yeni dil öğrenmek için sosyal medyadan yararlandıklarını belirtmiştir. Erbilen ve Temizkan (2021) ise gerçekleştirmiş oldukları bir araştırmada oluşturdukları yazma konuları seçme formunda en fazla ilgi çeken, yazma isteği uyandıran konular arasında alan uzmanlarında en yüksek puan ile puanlanan konunun sosyal paylaşım sitelerinin insan hayatına olumlu-olumsuz etkileri konulu yazma etkinliği olduğunu ortaya koymuştur. Tomris Uyar'a göre de yazmak bir anlamda dönüştürmek, hedef kitleyi ve sosyal yaşamı etkilemektir (Turna, 2022). Tüm bu hususlardan hareketle ve araştırmamız sonuçlarına dayanarak sosyal medyanın bireylerin düşüncelerini hızlı bir şekilde paylaşmalarına ve geri bildirim alarak etkileşime geçmelerine olanak tanınması yazma sürecine ilgi uyandırmaktadır. Ayrıca, sosyal medyanın kişisel ifadeye ve özgün içerik üretimine verdiği önem, bireylerin yaratıcı düşüncelerini ve yazma konusunda daha istekli olmalarını sağlamakta bu etkileşimli ve özgür ortam, yazma motivasyonunu artıran önemli bir faktör olarak görülmektedir.

Araştırmadan elde edilen üçüncü sonuç öğrencilerin kitap okuma düzeyleri arttıkça yazma motivasyonlarının da arttığı hususudur. Okumak bireye sadece bilgi ve kültür birikimi sağlamaz aynı zamanda bu bilgi ve kültürünü toplum yararına nasıl kullanacağını bireye öğretmesi bağlamında önemlidir. Okumak bireyin duygu ve düşünce dünyasını geliştirmesini, çevresinde olup bitenleri anlamlandırmasını sağlamaktadır. Bu duruma ek olarak günlük yaşamda yazılı ve basılı her materyalin anlamlandırılması aşamasında okuma en mühim faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Okumak tıpkı yazmak gibi bireyin kendisini tanımasını, eksikliklerinin ve becerilerinin farkında olmasını sağlar. Yani okumak bireye yazmaya yönelik motivasyonu artırma noktasında bir kaynak teşkil edebilir (Güner, 2016; Bakdemir, 2024; Barutçu ve Açık, 2024; Tok vd. 2014). Ayrıca kitap okumak, dil becerilerini geliştirme ve farklı yazım tarzlarına aşina olma fırsatı sunarak öğrencilerin yazma konusunda daha donanımlı ve motive olmalarını sağlar. Ayrıca, düzenli okuma alışkanlığı, öğrencilerin kelime dağarcığını ve yazılı anlatım becerilerini artırarak, yazma süreçlerine daha fazla ilgi duymalarına yol açabilir. Okuma ve yazma arasındaki bu karşılıklı ilişki, öğrencilerin yazma motivasyonlarını güçlendiren önemli bir etken olarak değerlendirilmektedir.

Araştırmanın dördüncü sonucu öğrencilerin güncel konulara ilgi düzeyleri arttıkça yazma motivasyonlarının da arttığı sonucudur. Araştırmacılar sosyal bilgiler dersinin çevrede olup biten olaylara duyarlı, yaşanan problemlerin bilincinde ve sorumluluklarının farkında etkin vatandaşlar yetiştirmeyi amaçlayan bir ders olduğu, bu derste öğrencilerin farkındalıklarını geliştirmelerine yardımcı olacak kaynakların verilmesi, eylemlerin işe koşulması gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca güncel olayların eğitimde kullanılmasının öğrencilerin tartışma (düşünme ve konuşma), analiz etme ve değerlendirme becerilerini artırdığını, temel dil becerileri (yazma, konuşma, okuma ve dinleme) noktasında Türkçe'yi doğru ve güzel kullanma, empati, araştırma ve okuryazarlık becerilerini geliştirdiğini ortaya koymuşlardır. Ayrıca yapılan yazma çalışmalarının sosyal bilgiler dersine yönelik ilgi ve motivasyonları da artırdığı yine araştırmacılarca ortaya konulmuş diğer bir husustur. Temel dil becerilerinin gelişimine ve derse yönelik motivasyona kaynaklık ettiği bilinen güncel olayların gündelik yaşamla doğrudan ilintili olmasının bir sonucu olarak öğrencilerin yazma motivasyonlarını da artırdığı ortaya çıkmıştır (Sömen, 2020; MEB, 2018; Sağlamgöncü, 2022; Sağlamgöncü ve Deveci, 2023).

Araştırmadan elde edilen beşinci sonuç öğrencilerin sanatsal faaliyetlere ilgi düzeyleri arttıkça yazma motivasyonlarının da arttığının tespit edilmesidir. Alan yazına bakıldığında Maden (2012) sanatsal faaliyetlerin başında gelen sinema, tiyatro, çizim etkinlikleri gibi etkinliklerin öğrencilerin yaratıcılığını artırdığını ve bu hususun öğrencilerin bilgi haznelerini genişlettiğini, geniş bir bilgi haznesine sahip olan öğrencinin zamanla bu bilgiyi beceri ve davranışa dönüştürmek istediği, bu isteğin öğrenciyi motive ettiğini, motivasyonun ise temel dil becerilerinin gelişimi üzerinde pozitif bir etki yaptığını ve bu isteğin öğrenciyi motive ettiği hususları üzerinde durmuştur. Çetin ve Koyuncuoğlu da (2013) sanat bilim ve edebiyatın öğrencilerin bakış açılarını geliştirdiğini, düşüncelerini daha nitelikli hale getirdiğini belirtmişlerdir. Ayrıca Özcan vd. (2020) yapmış oldukları araştırmada sanatsal zenginliğin öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerinde daha iyi bir performans ortaya koymalarına yardımcı olduğu sonucuna ulaşmıştır. Araştırmalarda vurgulanan nokta sanatın yaratıcılığa olan katkısıdır. Alan yazındaki araştırmanın sonuçları araştırmamızdan elde edilen sonuçlarla birlikte değerlendirildiğinde yüksek

düzeyde yaratıcılığın bireylerin her alanda hareket alanını genişlettiği gibi yazılı ifade becerileri alanında da elini rahatlattığı, dolayısı ile yazma motivasyonu üzerinde dolaylı pozitif etki yarattığı açıktır.

Araştırmadan elde edilen altıncı sonuç iletişim becerilerine yönelik öz değerlendirmesi iyi ve çok iyi olan öğrencilerin yazma motivasyonlarının da yüksek olduğu sonucudur. Bireylerin temel dil becerileri ve iletişim becerileri arasındaki ilişki araştırmada daha önce vurgulanan bir husustur. Konuşma ve dinleme becerileri okul öncesinde, okuma ve yazma becerileri ise okul başlangıcında kol kola ve birbiri üzerine inşa edilen becerilerdir. Bireyler iletişim için dil becerilerini işe koşturmaktadır (Kurudayıoğlu ve Çetin, 2015; Topçuoğlu Ünal ve Degeç, 2012). İletişim becerilerine yönelik öz değerlendirmesi yüksek olan öğrenciler, kendilerini ifade etme konusunda daha fazla güven duyarak yazma sürecine daha istekli yaklaşmaktadırlar. İyi iletişim becerileri, yazılı ifadeyi daha etkili ve özgün bir şekilde kullanma yeteneğini artırarak, yazma motivasyonunu güçlendirmektedir. Bu durum, öğrencilerin hem sözlü hem de yazılı iletişimde kendilerini daha rahat ifade etmelerine olanak tanır, dolayısıyla yazma motivasyonlarını olumlu yönde etkilemektedir.

Araştırmanın yedinci sonucu günlük yazma alışkanlığı olan öğrencilerin olmayanlardan yazma motivasyonu bağlamında pozitif anlamlı yönde ayrıştığıdır. İskender (2017) yazma becerisinin gelişiminde ve yazma alışkanlığının kazanılmasında günlük türünün önemli bir edebi tür olduğunu belirtmiştir. Ayrıca yazmanın yaşanılanlar üzerinde öğrencilerin derin düşünmelerine, ayrıntılı fikir geliştirmelerine yardım ettiğini ifade etmiştir. Türkben (2021) ise yapmış olduğu araştırmada öğrencilerin yazma çalışmaları yapmalarının onların yazmaktan zevk almaya başlamalarında önemli olduğunu, öğrencilerin günlük tutma gibi düzenli yapılan yazma işlemi ile duygu, düşünce ve isteklerini iletmede daha istekli olduklarını, günlük tutan öğrencilerin yazma becerilerinin daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Yazmaya yönelik istek demek yazma motivasyonu demektir. Dolayısı ile alanyazında yapılmış olan çalışmalar, araştırmadan elde edilen bulgularla birlikte değerlendirildiğinde günlük yazma alışkanlığına sahip öğrenciler, yazma sürecini bir alışkanlık haline getirerek bu becerilerini sürekli geliştirmektedirler. Düzenli yazma pratiği, öğrencilerin yazılı ifade becerilerine olan güvenlerini artırırken, yazma konusunda daha fazla motivasyon duymalarına olanak tanımaktadır. Ayrıca, günlük yazma alışkanlığı, yazma sürecini daha doğal ve stresiz bir deneyim olarak görmelerini sağlayarak, yazma motivasyonlarını olumlu yönde etkilemektedir.

Araştırma sonuçları doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir:

- Sosyal bilgiler dersinde, toplumsal ve çevresel sorunlara dayalı yazılı etkinlikler düzenlenebilir. Bu tür etkinlikler, öğrencilerin toplumsal meselelere dair düşüncelerini yazılı olarak ifade etmelerini teşvik edebilir.
- Öğrencilerin güncel toplumsal meseleler hakkında yazmalarına fırsat tanıyacak yazma görevleri oluşturulabilir. Güncel olaylarla ilgili yazı yazma, öğrencilerin hem yazma becerilerini hem de düşünsel kapasitelerini geliştirebilir.
- Sosyal medyanın yazma motivasyonu üzerindeki olumlu etkisi göz önünde bulundurularak, öğrencilere sosyal medyada yazılı içerik üretme fırsatları sunulabilir. Sosyal medya üzerinden yapılan yazılı paylaşımlar, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirebilir. Ayrıca sosyal medyanın interaktif yapısı, öğrencilerin yazılı içeriklere geri bildirim alarak gelişmelerine katkı sağlayacak şekilde kullanılabilir. Bu durum öğrencilerin yazılı ifade konusunda daha özgüvenli hale gelmelerini sağlayabilir.
- Öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarını geliştirecek okuma saatleri ve kitap kulüpleri gibi etkinlikler teşvik edilebilir. Kitap okuma alışkanlıkları, öğrencilerin yazma becerilerini doğrudan olumlu yönde etkilemektedir. Öğrencilerin okudukları kitaplarla ilgili yazılı etkinlikler yapmaları sağlanabilir. Okudukları kitapları tartışmak ya da kitaplarla ilgili yazılı projeler yapmak, öğrencilerin yazma motivasyonlarını artırabilir.
- Sanatsal etkinlikler, yaratıcı yazma, drama ve resim gibi çalışmalarla öğrencilerin yazma motivasyonları artırılabilir. Bu tür etkinlikler, öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerini geliştirerek ve yazılı ifadeye olan ilgilerini artırabilir. Ek olarak sanatsal düşünme ve ifade

- biçimlerinin yazılı içeriklere dönüştürülmesi teşvik edilebilir. Sanatla ilgili yaratıcı yazma etkinlikleri, öğrencilerin yazma sürecine katılımını ve motivasyonunu güçlendirebilir.
- Öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirecek etkinlikler düzenlenebilir ve yazılı ifade becerileriyle entegre edilebilir. Öğrenciler, konuşma, dinleme ve yazma becerilerini birlikte geliştirerek daha etkili bir iletişim kurabilirler.
- Öğrencilere günlük tutma alışkanlığı kazandırmak için sınıf içi yazma rutinleri oluşturulabilir. Günlük yazma alışkanlığı, öğrencilerin duygularını, düşüncelerini ve fikirlerini düzenli olarak yazıya dökmesini sağlayabilir.

## KAYNAKÇA

- Atabey, R. (2023). *Peyami Safa romanlarında toplumsal hatırlama ve unutma unsurları* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Baikie, K. A. and Wilhelm, K. (2005). Emotional and physical health benefits of expressive writing. *Advances in psychiatric treatment*, 11(5), 338-346.
- Bakdemir, S. (2024). *Argümantasyon temelli öğrenme modelinin 7. Sınıf öğrencilerinin yazılı argüman kullanma seviyelerine, ikna edici yazma başarılarına ve yazma motivasyonlarına etkisi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Ordu Üniversitesi.
- Barutçu, T. ve Açık, F. (2024). Beklenti-değer temelli öğretimin öğrencilerin yazma becerisi ve yazma motivasyonu üzerine etkisi. *International Journal of Language Academy*, 12(3), 429-453. <http://dx.doi.org/10.29228/ijla.77875>
- Boscolo, P. and Mason, L. (2001). Writing to learn, writing to transfer. In: G. Rijlaarsdarn (Series Ed.) ve P. Tynjaia, L. Mason ve K. Lonka (Volume Eds), *Studies in Writing, writing as a Learning tool: Integrating Theory and Practice* (Volume 7, pp. 83-104). Kluwer Academic Publishers. Printed in the Netherlands.
- Bozgün, K. (2021). *İlkokul öğrencilerinin okuma-yazma motivasyonunda sosyal-duygusal gelişim, azim ve okulda öznel iyi oluşun rolü* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Amasya Üniversitesi.
- Bozgün, K. ve Akın Kösterelioğlu, M. (2022). İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonu. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 10(1), 119-135. <https://doi.org/10.16916/aded.1009797>
- Bradbury, R. (2015). *Yazın sanatı ve yaratıcı yazarlık* (Çev: Deniz Kurt). Altıkkırkeş Yayın.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2019). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (27. Baskı). Pegem Akademi.
- Canıtezer, A. (2014). *8.Sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonu ile yazılı anlatım beceri düzeyleri üzerine bir araştırma* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Cimcoz, Y. (2015). *Yazarak hafifleyin: Yaratıcı yazarlık kitabı*. Yitik Ülke Yayınları.
- Çangal, Ö. (2020). Yabancılar Türkçe öğretiminde sosyal medya kullanımının yazma becerisine etkisine yönelik öğrenci görüşleri. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, (Sonbahar Özel Sayı I/II), 52-61.
- Çetin, Z. ve Koyuncuoğlu, B. (2013). *İz bırakmak: Çocuk, sanat ve yaratıcılık*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Deniz, H. ve Demir, S. (2020). Yazma motivasyonu ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 9(2), 593-616. <http://dx.doi.org/10.30703/cije.640584>
- Deveci, H. (2005). Sosyal bilgiler dersinde gazete kullanımı. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 4(3), 159-166.
- Demirel, A. (2021). Writing motivation sources of teacher candidates: A phenomenological study. *Open Journal for Educational Research*, 5(2), 193-206. <https://doi.org/10.32591/coas.ojer.0502.06193d>
- Dolmaz, M., ve Kaya, E. (2017). A Study Of Creative Writing in Social Studies Lesson: Examination of Creative Writing Skills in The Context Of Various Variables. *International Journal of Field Education*, 3(2), 1-17. <https://doi.org/10.32570/ijofe.351389>
- Dolmaz, M. ve Kaya, E. (2018). 7. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerileri ve dilsel becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 2(1), 22-41.

- Dolmaz, M. ve Metin, Ö. (2021). The place of history subjects in the social studies textbooks. *Turkish History Education Journal*, 10(1), 88-114. <https://doi.org/10.17497/tuhed.898668>
- Dolmaz, M. ve Metin Ö. (2024, Ekim 30-Kasım 1). 7. sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonlarının çeşitli değişkenler bağlamında incelenmesi. [Bildiri Özeti] 22. Uluslararası Türk Dünyası Sosyal Bilimler Kongresi, Final Üniversitesi, Girne.
- Erbilen, M. ve Temizkan, M. (2021). Yazma öncesi etkinliklerinin yazma motivasyonuna ve yazma başarısına etkisi. *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(48), 170-201.
- Erenoğlu, S. Ö. (2007). *Türkçenin doğru kullanımı* (İletişim, Etkili Konuşma, Yazma ve Okuma Kılavuzu) S. OTÇU (Düz.). Genelkurmay Basımevi.
- Göçer, A. (2014). Yazma çalışmalarını değerlendirme. M. Özbay (Ed.). *Yazma eğitimi* içinde (s. 199-240). Pegem Akademi.
- Günden, S. (1995). Sosyal bilgiler öğretimine genel bakış. M. Çileli (Ed.), *İlköğretim okullarında sosyal bilgiler öğretimi ve sorunları* içinde (s. 22-33). Türk Eğitim Derneği.
- Güner, M. (2016). Türkçe dersinde otantik görev temelli otantik materyal kullanımının öğrencilerin okuduğunu anlama, yazma becerileri ve yazma motivasyonları üzerindeki etkisi [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Anadolu Üniversitesi.
- Güneş, F. (2003). Okuma-yazma öğretiminde cümlelerin önemi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 13, 39-48.
- Gürel, D. ve Çetin, T. (2018). Sosyal bilgiler dersi ve kültür aktarımında edindiği rol üzerine bir inceleme. *Anadolu Eğitim Liderliği ve Öğretim Dergisi*, 6(2), 22-40.
- Hemingway, E. (2015). *Yazmak üzerine*. D. Cansever (Haz). D. Kurt (Çev.) Altıkkırkbeş Yayın.
- İskender, H. (2017). Günlük türünün Türkçe öğretiminde kullanım olanakları üzerine bir değerlendirme: Zlata'nın günlüğü örneği. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(16), 413 - 423.
- Karadağ, R., ve Çengelci, T. (2011). Sosyal Bilgiler Dersinde Dil Becerilerinin Geliştirilmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 2(3), 49-59.
- Karaman, H. ve Mutluer S. E. (2023). İlkokul öğrencilerinin okuma ve yazma motivasyonlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 12, 1075-1091. <https://doi.org/10.51531/korkutataturkiyat.1330663>
- Katranacı, M. (2015). İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazma ve kitap okuma motivasyonlarının incelenmesi. *International Journal of Language Academy*, 3(1), 57-72. <https://doi.org/10.16916/aded.41165>
- Kılıçoğlu, G. (2009). Sosyal bilgiler tanımı, dünyada ve ülkemizde gelişimi ve önemi. M. Safran (Ed), *Sosyal Bilgiler Öğretimi* içinde (s.4-14), Pegem Akademi.
- Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling* (2th Edition). The Guilford Press.
- Kurudayıoğlu, M. ve Çetin, Ö. (2015). Temel beceriler ve Türkçe öğretimi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3(3), 1-19. <https://doi.org/10.16916/aded.65619>
- Lavelle, L. (2021). *Söz ve Yazı: Sessizlikten Çılgıya*. I. Ergüden (Çev), Fol Yayın.
- Maden, S. (2012). Temel dil becerilerinin eğitimi açısından ders dışı (informal) etkinliklere yönelik öğretmen ve öğrenci tercihleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 196, 36-55
- May, S. (2015). *Yaratıcı yazarlık*. F. Yanık (Çev.), Optimist Kitap.
- MEB. (2018). *Sosyal bilgiler dersi öğretim programı*. <http://mufredat.meb.gov.tr/>.

- MEB. (2024). *Sosyal bilgiler dersi öğretim programı*.  
<https://tymm.meb.gov.tr/upload/program/2024programsos4567Onayli.pdf>
- Öngören, H. (2024). Sosyal bilgiler öğretim programlarının değerler açısından karşılaştırılması. *Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13(26), 172-190. <https://doi.org/10.55605/ejedus.1562084>
- Özbay, M. (2005). Bilim ve kültür aktarıcısı olarak yazı. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*, (2), 67-74.
- Özcan, B., Konaş, H. ve Polat, M. (2020). Özel yetenekli öğrencilerin yaratıcı yazma beceri düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9(3), 1262-1272.
- Sağlamgöncü, A. (2022). *Sosyal bilgiler dersinde güncel olay öğretiminde aktif öğrenme tekniklerinin kullanılması: Bir eylem araştırması* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Anadolu Üniversitesi.
- Sağlamgöncü, A. ve Deveci, H. (2023). Sosyal bilgiler dersi güncel olay öğretiminde aktif öğrenme tekniklerinin kullanılması: Bir eylem araştırması. *Eğitim ve Bilim*, 48(213), 169-203.
- Seneca, L. A. (2018). *Ahlak mektupları*. T.Uzel (Çev.), Jaguar Kitap.
- Sertkaya, K. B. (2010). *İlköğretim 2. kademe sosyal bilgiler dersi öğretiminde kültür aktarımı ve kültürel kimlik geliştirme* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Balıkesir Üniversitesi.
- Sevim, O. ve Doyumgaç, İ. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe yazma motivasyonu ölçeğinin geliştirilmesi: keşfedici karma desen çalışması. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 969-1006. <https://doi.org/10.32321/cutad.1133901>
- Sömen, T. (2020). Sosyal bilgiler öğretiminde güncel olaylar. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41, 431- 447.
- Sungu, İ. (2002). Tarih öğretimi hakkında. B. Ata (Akt.) *Milli Eğitim Dergisi*, 153-154, s. 53-59.
- Şimşek, A. (2015). *Yaratıcı yazarlık ve deneysel düşünme*. Kanguru Yayınları.
- Takımcıgil Özcan, S. (2014). İlkokul 4. Sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonları ile hikâye yazma becerilerinin değerlendirilmesi [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Sakarya Üniversitesi.
- Taşdelen, V. (2018). Edeb, edebiyat, medeniyet. *Hece*, 261, 75-83.
- Tetik, T. ve Arslan Özer, D. (2022). Etkinlik temelli dijital öykülemenin özel yetenekli öğrencilerin yazma motivasyonlarına ve dijital öykü oluşturma beceri düzeylerine etkisi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(33), 1-39.
- Tokmak, A., Karamık, M., ve İlhan, G. O. (2023). Sosyal bilgiler dersinde drama yöntemi ile çevresel bilincin geliştirilmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 18(1), 21-40. <https://doi.org/10.21612/yader.2023.002>
- Tok, M., Rachim, S., ve Kuş, A. (2014). Yazma alışkanlığı kazanmış öğrencilerin yazma nedenlerinin incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(2), 267-292. <https://doi.org/10.17152/gefd.36525>
- Topçuoğlu Ünal, F. ve Degeç, H. (2012). Öğretmen görüşlerine göre konuşma eğitiminde karşılaşılan sorunlar. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 5(7), 735-750.
- Turna, M. (2022). *Tomris Uyar'ın edebiyatla ilgili görüşleri üzerine*. S. Baş vd. (Ed.), Palet Yayınları.
- Türkben, T. (2021). Ortaokul öğrencilerinin yazma becerileri, yazmaya yönelik tutumları ve yazma motivasyonları arasındaki ilişki. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3), 900-922. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2021.21.64908-788146>

- Ulusoy, K. (2010). Değer eğitimi: davranışçı ve yapılandırmacı yaklaşıma göre hazırlanan tarih programlarında değer aktarımı. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 32-51.
- Ünsal, G. (2008). Yazma öğretimi. *Dil Dergisi*, (142), 46-60.  
[https://doi.org/10.1501/Dilder\\_0000000102](https://doi.org/10.1501/Dilder_0000000102)
- Vignoles, A. (2017). Taramalar ve boylamsal araştırma. A. Erözkan ve E. Büyüköksüz (Eds.), Ö. Sarıoğlu (Trans), *Eğitimde araştırma yöntemleri ve metodolojileri içinde* (ss. 187-194). Anı Yayıncılık.
- Yaman, H. Süğümlü, Ü. ve Demirtaş, T. (2016). Writing motivation scale: A study on validity and reliability. *International Journal of Language Academy*. 4(1). 283-294.
- Yılmaz, E. (2009). *İletişim yöntem ve becerileri*. Kutup Yıldızı Yayınları.

## Extended Abstract

### Introduction

Writing, although one of the fundamental language skills like speaking, reading, and listening, is undoubtedly a more difficult and later-acquired skill (Göçer, 2014; Ünsal, 2008; Tok et al., 2014). Writing is primarily a form of communication that serves as a source of interaction between individuals and societies (Yılmaz, 2009). Hemingway (2015) stated that writing means sharing life experiences with others and that many problems can be solved by drawing on the experiences of those who have overcome the challenges of everyday life. Writing is as resilient as iron or stone against time; it is the mediator between the moment and eternity, enabling us to find the past in the future (Lavelle, 2021). Writing is a unique, cost-free, and effortless activity that aligns with human nature and fosters socialization (May, 2015). Writing is a constant challenge and, at times, more difficult than anything else in life (Hemingway, 2015). It is also a form of relaxation and a way to prevent depression and stress (May, 2015; Cimcoz, 2015; Baikie ve Wilhelm, 2005). In addition to all these aspects, writing is an indispensable tool for constructing, accumulating, transmitting, and applying scientific knowledge. In this sense, writing is the creation of the future (Boscolo ve Mason, 2001; Seneca, 2018; Cimcoz, 2015). Motivation is crucial for students to succeed in writing activities (Güner, 2016). According to Nelson (2007), writing motivation is the force that fosters the development of writing skills in students and encourages them to use these skills with interest and pleasure throughout their lives (as cited in Deniz ve Demir, 2020). Not all individuals have the same level of interest, attitude, and desire toward writing. Writing motivation can be influenced by factors such as education, family environment, personal characteristics, social surroundings, newspapers, magazines, travel experiences, books read, and even problems encountered in daily life (Türkben, 2021; May, 2015; Bozgün ve Kösterelioğlu, 2022; Bradbury, 2015). Therefore, it is essential to identify the variables that influence students' writing motivation and incorporate previously unexamined variables that may have a positive impact on writing motivation. The aim of this study is to determine the effects of certain variables on the writing motivation of 7<sup>th</sup> grade students.

### Method

This study employed a quantitative research design, utilizing the survey model. The research population consists of 7<sup>th</sup>-grade middle school students studying in Sivas province during the 2022–2023 academic year. When it is not feasible to reach the entire population due to time and effort constraints, sampling is preferred. In this context, the study sample consists of 160 7<sup>th</sup> grade middle school students selected through the convenience sampling method from six different classes. Two different data collection tools were used in the study. The first is the Writing Motivation Scale developed by Deniz ve Demir (2020) to measure students' writing motivation levels. The second data collection tool is an information form prepared by the researchers. The collected data were analyzed using One-Way ANOVA and Tukey Tests.

### Findings

The first finding of the study indicates that as students' academic success in Social Studies increases, their writing motivation also improves positively. The second finding shows that students' interest in social media has a positive effect on their writing motivation. As students' engagement with social media increases, their writing motivation also rises. The third finding reveals that higher levels of reading lead to increased writing motivation. Reading enhances students' writing motivation. The fourth finding indicates that students' interest in current events positively affects their writing motivation. The more students are interested in events around them, the higher their writing motivation becomes. The fifth finding shows that students' participation in artistic activities has a positive impact on their writing motivation. Students who are interested in artistic activities tend to have higher writing motivation. The sixth finding highlights that students with higher self-assessments of their communication skills also have higher writing motivation. The final finding suggests that students' journaling habits positively influence their writing motivation. Keeping a journal helps increase students' motivation to write.

### Result and Discussion

As a result of the research, it was observed that the students who were successful in the social studies course had high motivation to write due to the similarity of the goals of the social studies course and writing. In addition, it can be said that the interest in social media positively affects the motivation to write, and based on the field literature, people's writing actions have now shifted to social media (Çangal, 2020 ve Turna, 2022). Another result of the research is that the act of reading increases the motivation for the act of writing. It has been revealed by various researchers that reading is a source of writing (Güner, 2016; Bakdemir, 2024; Barutçu ve Açık, 2024; Tok et al. 2014). Another result of the research is that interest in current issues and artistic activities positively affects the motivation to write. When the results of the research in the literature are evaluated together with the results obtained from our research, it can be easily said that a high level of creativity not only expands the field of action of individuals in every field, but also relieves their hands in the field of written expression skills, thus creating an indirect positive effect on the motivation to write. In addition, it has been determined that the writing motivation of the students with high self-evaluations on communication skills is quite high, and the habit of keeping a diary has a positive effect on the writing motivation of the students. Willingness to write means motivation to write. Therefore, when the studies conducted in the literature are evaluated together with the findings obtained from the research, it is concluded that the act of keeping a diary is an effective instrument that can be used to increase the writing motivation of the students.

### **Araştırmanın Etik İzinleri**

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Fen ve Mühendislik Bilimleri Araştırmaları Etik Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi: 05.05.2021

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: E-50288587-050.01.04-21525